

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 11.5.2017
Sayı : 1167

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de tarım denildiğinde ilk akla gelen konulardan biri de mevsimlik tarım işçileri olmaktadır. Tarımda makineleşmenin başladığı, daha fazla arazinin tarıma açıldığı dolayısıyla daha fazla üretim için daha fazla emeğe ihtiyacın olduğu 1950 li yıllardan itibaren Türkiye mevsimlik tarım işçilerini ve yıllardır bitmek tükenmek bilmeyen sorunlarını konuşmaktadır.

Başlangıçta Çukurova’da pamuk toplanarak başlanan mevsimlik tarım işçiliği artık tüm Türkiye’ye yayılmış durumdadır. Doğu, Güneydoğu ve Orta Anadolu Bölgelerinde yaşayan insanların çoğunlukla aileleri ile birlikte, yılda ortalama 3-4 aylığına, kayısı, pamuk, fındık, tütün, çay, üzüm, havuç ve şekerpancarı tarımının yoğun olarak yapıldığı Karadeniz, Ege, Çukurova, Marmara ve İç Anadolu Bölgelerine; ekim, dikim, çapa, sulama, ilaçlama ve hasat dönemlerinde çalışmaya gitmektedir.

Yatırım eksikliği başta olmak üzere birçok sebepten dolayı çalışma alanlarının ve istihdam olanaklarının sınırlı olması sonucu bazı bölgelerimizde yoğunlaşmakla beraber mevsimlik tarım işçiliği yaygın bir şekilde sürmektedir. İşsizliğin en büyük problem olduğu bölgelerde, mevsimlik tarım işçiliği, yurttaşlarımız için neredeyse tek geçim kaynağı olmaktadır. Her yıl Nisan ve Mayıs aylarında başlayan yolculuklar ile toprak hazırlama, çapalama, sulama, ilaçlama, hasat faaliyetleri için farklı illere göç eden mevsimlik tarım işçilerinin birçok temel insan hakkından yararlanabilmeleri mümkün değildir.

Sayıları, resmi verilere göre üç yüz bin civarında olarak gösterilmesine rağmen bir milyona yaklaştığı tahmin edilen mevsimlik tarım işçiliği konusu; her yıl bahar aylarında başlanılan yolculuklar sırasında meydana gelen trafik kazaları ile medyada yer bulmakta ve ülke gündemine ancak o dönemde gelmektedir. 21. Yüzyılda emekleri ile geçimlerini sağlamaktan başka bir amacı olmayan, kayısı, fındık, üzüm, pamuk, asma yaprağı gibi ürünleri toplayarak günlük en fazla 50 TL kazanmaya çalışan işçilerin göz göre göre hayatlarını kaybetmeleri üzüntü vericidir. Barınma, beslenme, ısınma ihtiyaçlarını karşılamak üzere yanlarına aldıkları eşyaların bulunduğu ve çoğunlukla kapasitesinin çok üstünde ağırlık taşıyan minibüslerde, kamyonet kasalarında tehlikeli yolculuklar yapan bu işçiler ve aileleri ciddi risk altında bulunmaktadır.

Anne, baba ve çocukların birlikte çalıştığı tarlalara yakın bölgelerde, sağlık, beslenme, barınma, eğitim imkânlarından yoksun bir şekilde yaşamak zorunda kalan mevsimlik tarım işçileri; her yıl çalışmaya gittikleri bölgede dışlama, aşağılama, şiddet pratiklerine ve nefret söylemlerine maruz kalmaktadır. Güvenlik tedbirlerinin alınmaması sebebiyle her yıl yaşanan bu tip şiddet olaylarına rağmen devletin bu konuya karşı sessiz kalması ise kabul edilemez bir noktaya gelmiştir. Ülkenin kanayan yaralarından biri olan mevsimlik tarım işçiliği konusu devletin doğrudan müdahale etmesi ve yapısal çözümler getirmesi gereken bir alandır.

Mevsimlik gezici tarım işçisi olarak çalışmak amacıyla, bulundukları illerden diğer illere aileleri ile birlikte giden vatandaşların özellikle çocukların, bu süreçte yaşadıkları sorunların

tespiti ve giderilmesi amacıyla büyük umutlarla başlatılan Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalışma ve Sosyal Hayatlarının İyileştirilmesi Projesi (METİP) bir proje olmaktan öteye gidememiş, ilgili kurumların kendi görevleri olarak algılamaması sonucu düzenli olarak toplantılar yapılamamış, il-İlçe Mevsimlik Tarım İşçileri İzleme Kurulları ise mülki idare amirleri tarafından 'proje olarak' algılandığı için etkin bir şekilde çalıştırılmamıştır.

METİP projesi başarısız olduğu için 19 Nisan 2017 tarihli Resmi Gazetede mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının çözümü için bir kez daha Başbakanlık Genelgesi yayınlanmış, 24 Mart 2010 tarih ve 27531 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan, "Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalışma ve Sosyal Hayatlarının İyileştirilmesi" konulu 2010/6 sayılı Başbakanlık Genelgesi yürürlükten kaldırılmıştır.

AKP Hükümeti mevsimlik işçilerin sorunlarını üst yazılar, genelgeler ve toplantılarla çözmeyi düşündüğü için sorunlar her geçen yıl artarak devam etmektedir. Hala yasal bir düzenlemeye tabi olmayan işçileri mevsimlik işçiliğe zorlayan koşulların ortadan kaldırılması kısa vadede mümkün görünmediği için mevsimlik tarım işçileri için kapsamlı bir yasal düzenleme yapılması ve insanlık onuruna uygun, güvenli çalışma koşullarına sahip olabilmelerinin sağlanması gerekmektedir.

Bu amaçla, mevsimlik tarım işçilerinin başta barınma, ulaşım, sağlık konularında olmak üzere sorunlarının tespit edilmesi, gerekli yasal düzenlemelerin belirlenmesi, güvenlik hususunda gerekli idari tedbirlerin belirlenmesi için Anayasa'nın 98'inci maddesi ve TBMM içtüzüğünün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir araştırma komisyonu kurularak konunun tüm boyutları ile araştırılmasını saygılarımla arz ederim.

Mahmut Tural
TST Genel Başkanı
Kannu Arslan
Denizli
İgderin
Veli AĞBABA
Malatya Milletvekili
Ali Haydar HAKVERDİ
Antalya
Ömer Fethi Görecer
Ankara
Niyde
Bilal Deltasöğüt
Gireniç
Kemal ZEVBK
Samir
Bilal İbrahim
HATAY
Özrobi KISYAN
Kırklareli
Özkan

1167 Sayılı Meclis Araştırması Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Okan GAYRANCI	Edirne	
Kadim Durmaz	Edirne	
Mehmet GÖRDAĞ	Gaziantep	M. Gökdağ
Onursal ADIGÜZEL	İstanbul	Onursal
Tahsin ÇARLIHAN	Kocaeli	Tahsin
Hüseyin Yıldız	Ordu	Hüseyin
Muhammed Erkek	Erzurum	Erkek
Mehmet GÖRDAĞ	Gaziantep	M. Gökdağ
Bülent Bektaşoğlu	Giresun	Bülent
Mahmut Tamlak	Ordu	Mahmut
Alihan Yeşil	Ankara	Alihan
Bülent Öz	Gaziantep	Bülent

